

Crișana 6 Iunie 1986

O seară Mozart la Oradea

Ingenioasă și laudabilă inițiativa conducerii Teatrului de stat din Oradea de a organiza în avan-premierea spectacolului „Amadeus” de Peter Saffer, ce se realizează sub direcția de scenă a talentatului regizor Alexandru Darie, o seară Mozart.

Colaborarea, în acest sens, cu orchestra Filarmonicii de stat, avându-l la pupitru pe dirijorul Ervin Acél, s-a dovedit oportună în relevarea etapelor de creație, concomitent cu evocarea personalității

compozitorului, de către cunoscutul muzicolog și critic Iosif Sava de la Radioteleviziunea Română.

Participarea pianistei Dana Borșan și a lui Adrian Tomescu, vioară, elev în clasa a III-a la Școala de muzică „George Enescu” din București — un talent de excepție, a actorului Cristian Șofron — interpretul lui Mozart în viitorul spectacol orădean, care a citit din corespondența compozitorului, a regizorului Alexandru Darie și a dramatur-

gului Mircea Bradu, directorul teatrului care, motivând includerea în repertoriul stagiunii a acestei piese au conturat viziunea originală a montării artistice orădene.

Concertul de miercuri seara, al Filarmonicii orădene, dirijat de Ervin Acél, avînd ca soliști pe Eric Wilmer — flaut și Davis Joachim chitară (din Canada) în care s-a cîntat, din nou Mozart, a completat fericit manifestarea Mozart de la Oradea.

M. V.

Crișana 8 iunie 1986

O nouă premieră la Teatrul de stat

La Teatrul de stat din Oradea va avea loc, în curînd, o nouă premieră. Este vorba de piesa dramaturgului englez Peter Shaffer, socotită în lumea teatrului o capodoperă și reprezentată în toate marile orașe ale Europei și în multe teatre de pe celelalte continente. Milos Forman a făcut în America un film după această piesă, care a fost distins cu numeroase premii „Oscar“.

Piesa „Amadeus“ are în principal în centrul ei, figura genialului Mozart,

a cărui viață și moarte tragică, la numai 36 de ani, constituie story-ul piesei: relațiile cu semenii, cu rivalul său Salieri (care, se spune, l-ar fi otrăvit), cu Constantze, soția lui, cu întreaga Curte imperială austriacă.

Pornind de la celebrele Serisori ale lui Mozart, Shaffer ne dezvăluie o față mai puțin acceptată, de fapt mai puțin cunoscută, a compozitorului — aceea de adult rămas copil, un copil genial, dar flusturatic și cu o purtare adevărată dezmătăță. O „făptu-

ră“ care intrigă prin non-conformism, dar care, atunci cînd compune, e atîns de aripa geniului.

În decorurile minunate ale scenografei Maria Miu, care semnează și costumele, nu mai puțin reușite, evoluează „o echipă“ condusă cu remarcabilă pricepere și siguranță de tînrul regizor Alexandru Dărie. Spectacolul său pune cu acuitate cîteva probleme de mare importanță, cum ar fi aceea artistului — victimă a intoleranței societății în care trăiește.

Actorii Ion Mînea (Salieri), Cristian Șofron (Amadeus), Cristina Șchiopu (Constantze), Nicolae Toma, Laurian Jivan, Emil Sauciuc, Ileana Iurciuc, Marcel Segărceanu, Mariana Vasile, Marcel Popa, George Voinescu, alcătuiesc o distribuție omogenă și de foarte bun nivel profesional. Un spectacol de excepție, în care artele se întîlnesc în chip fericit: pictura, muzica, teatrul. Un spectacol tulburător, ce nu se va putea uita ușor.

TEATRU

CRONICA DRAMATICĂ

Amadeus

de Peter Shaffer

(Teatrul de Stat din Oradea
secția română)

Prezentă pe scene de pe toate meridianele, punct de plecare pentru un film semnat de Milos Forman și încununat anul trecut cu o impresionantă colecție de premii Oscar, cunoscută și la noi în țară grație spectacolului realizat pe scena Teatrului Giulești de către Dinu Cernescu cu Radu Beligan în rolul lui Salieri, piesa scriitorului englez Peter Shaffer despre viața și moartea lui Wolfgang Amadeus Mozart se înscrie printre acele izbâzi dramatice care întrunesc în egală măsură opțiunile oamenilor de teatru, ale criticii și publicului larg pentru modul inteligent și captivant în care a înlăturat clișeele rigide și adeseori penibile sub raport artistic ale biografiilor dramatizate, propunând o dezbateră incandescentă în jurul raportului geniu-mediocritate, poli întruchipați în cazul de față de Mozart și, respectiv, contemporanul, concurentul și... premergătorul său pe căile succesului public și mai ales oficial, Antonio Salieri.

Cum lupta dintre valoarea autentică și impostură a fost și rămâne întotdeauna în actualitate, cum în această confruntare se reflectă cite ceva din zbuciumul umanității pentru apărarea propriilor condiții ne explicăm audiența de care se bucură piesa. Inscrind-o în repertoriul personal, tânărul director de scenă al Teatrului de Stat din Oradea, Alexandru Darie — și coroborând această opțiune cu cele anterioare ce-i configurează începutul de carieră, *Jolly-Joker* sau *R.U.R.* — își manifestă preferința pentru teatrul-dezbateră, prin excelență polemic, un teatru viu, pentru că viabilitatea artei nu poate fi concepută fără idee și fără atitudine. Din capul locului trebuie precizat că *Amadeus* al său și al principalilor săi colaboratori constituie o reușită în deplinul înțeles al cuvântului, unul dintre acele spectacole dacă nu de răspintie cel puțin de referință, capabile să dea colectivului o altă imagine despre sine, să-i descătușeze energiile creatoare și să-i recicleze raporturile cu publicul, deteriorate de prelungite perioade lipsite de relief artistic.

Peter Shaffer îl evocă pe Mozart, și odată cu el întreaga ambianță vieneză dinspre sfârșitul secolului XVIII, prin intermediul lui Salieri, care — ajuns la vârsta senectuții, sub apăsarea culpei de a-l fi persecutat pe ilustrul său coleg pînă la a-i fi grăbit sfârșitul — rememorează momente, personaje, atitudini consumate cu peste treizeci de ani în urmă. Spectacolul lui Alexandru Darie este gândit din acest unghi subiectiv, al lui Salieri, ale cărui amintiri pot fi în raporturi variabile cu realitatea: unele momente pot fi re-

memorate la dimensiuni reale, altele minimalizate, altele exacerbate în funcție de acțiunea sentimentului de culpabilitate sau de capriciile memoriei naratorului. Din aceste relatări transpare un Mozart contradictoriu, indiscutabil atins de aripa geniului, lipsit însă de cel mai elementar simț al relațiilor sociale, neconformist, excentric chiar, incomod și provocator pentru un mediu în care eticheta intră printre legile firii, cei care să-i înțeleagă valoarea fiind relativ puțini. Curtea lui Iosif al II-lea putea fi — din multe puncte de vedere — un mediu preferabil pentru un creator de talia lui Mozart dar nici într-un caz mediul ideal cu toată comprehensiunea pentru artă arătată uneori chiar de împărat, pentru că niciodată arta nu s-a simțit în largul său acolo unde raporturile dintre oameni sînt excesiv oficializate, unde adevărul are funcție ierarhică și unde ambițiilor de parvenire li se subordonează totul. Într-un asemenea mediu era și normal ca un ins de felul lui Mozart, întotdeauna predispus spre zeflemea, aruncător de vorbe grele, de adevăruri incomode, și mai ales autor de muzică insolită, greu accesibilă, să nu aibe prioritate în fața unui Salieri, compozitor a cărui mediocritate satisface gustul mediului, nu-i creează nici un fel de complexe, dimpotrivă, îi dă senzația unei totale competențe, în plus insul știe să slămeze printre interesele camarilei, folosește cu abilitate intriga, este — după împrejurări — cînd cinic, cînd perfid. Între cei doi se desfășoară o cursă aprigă pentru apropierea succesului, dar o cursă de care numai unul dintre concurenți — Salieri — este conștient, în timp ce Mozart, ingenuu pînă la inconștiență, rămîne vulnerabil la toate obstrucțiile oneroase. „Am limba șuie, dar

nu și opera“ spune la un moment dat Mozart, în timp ce la Salieri lucrurile stau exact invers: o operă „șuie“ e promovată de o limbă mieroasă, ce știe să cultive relațiile favorizante. Regizorul declară în caietul de sală că *Amadeus* i se pare o piesă despre intoleranță. Mai corect ni s-ar părea formula „pseudo toleranță“, epoca lui Iosif al II-lea — în plin secol al luminilor — fiind una mai deschisă, cel puțin în aparență, însă principiile sale erau anihilate de obtuzitate, parvenitism sau spirit de castă. Evident superior epocii, Mozart ajunge pe eşichierul ei un pion oarecare, sacrificat la prima ocazie, în timp ce rolul cameleonicului Salieri este augmentat de consonanța cu spiritul vremii și de adaptarea la imperativele ei.

Însumînd toate aceste vicisitudini înfruntate de omul de geniu și configurînd prin ele un destin tragic, spectacolul lui Alexandru Darie devine o dezbateră tăioasă pe amintita temă a înfruntării dintre valoare și mediocritate, dar o dezbateră care nu se cantonează în abstracțiuni sau scheme. Probă evidentă a talentului, opera tinărului regizor are viață, are nerv, are emoție, se receptează în egală măsură cu mințea și cu simțirea, într-o cu totul remarcabilă conlucrare de mijloace. Decorul semnat de Maria Miu (ca și costumele de altfel) este o realizare de excepție, a cărei pregnantă personalitate servește admirabil spectacolul. Poarta de fier a unui cimitir, cu care acesta începe și se sfîrșește, îl încadrează într-o paranteză tragică, fundalurile pictate definesc varii spații de joc, dar și spiritualitatea unei epoci, precum și coordonatele sale artistice (preponderența barocului de exemplu). Eclerajul savant studiat este creator de atmosferă și tensiune dramatică. Ilustrația muzicală realizată de Gheorghe Hausman — în principal cu fragmente

din operele celor două personaje principale — nu se limitează la a fi doar ilustrație, ci ajunge element cu pondere în mersul acțiunii. Ca în orice spectacol de anvergură, gândirea regizorală se materializează (altfel cum?) în evoluții actoricești de excepție. Pentru laborioasa carieră a lui Ion Măinea, rolul Salieri reprezintă poate momentul culminant, deși afirmația e riscantă în cazul unui actor rare ori ocolit de succes. Personajul de acum este de o complexitate fascinantă, dezvăluit scenă cu scenă, fără prejudecăți și fără sentințe apriorice. Se pare că în realizarea lui s-a pornit de la câteva date devenite stilpi de rezistență: Salieri a înțeles mai bine ca oricine genialitatea lui Mozart, adversitatea lui nu s-a născut din paranoia, din credința deșartă într-o valoare proprie, ci dintr-o invidie perfect controlată. Salieri nu-și apără alt muzica (de care se îndoiește în forul său interior) cît poziția socială cucerită cu ajutorul ei, dialectică subtil evidențiată de Ion Măinea printr-un joc abil condus de la nuanța fină, filigranatică, la izbucnirile patetice, temperamentale, greu cenzurate, din care se conturează cu pregnanță esența malefică a unui ins capabil să treacă peste cadavre (la modul propriu chiar) pentru a-și realiza programul de parvenire. Îi dă replica de la aceleași cote valorice, Cristian Sofron, realizatorul unui Mozart întru totul plauzibil în frecvențele lui izbucniri de nonconformism, minat (și subminat) de geniul său, de impulsul diabolic de a pune totul sub semnul derizoriului, mai puțin muzica pe care o creează, în a cărei valoare manifestă o credință neclintită. Rolul e dificil pentru că trebuie

să alieze imaginea nu întotdeauna agreabilă a lui Mozart—omul cu infailibilitatea creatorului, fără concesii sentimentaloide, fără pitoresc de duzină și fără dezagreabilă melodramă, praguri trecute de tânărul interpret *con brio*. Un rol frumos, bine conturat, realizează Cristina Șchiopu în Constanze Weber, frumoasa și mediocra soție a lui Mozart, gândită ca femeiușcă arareori supusă raționalului, în egală măsură capabilă de devoțiune, dar și de gesturi flusturate. Nicolae Toma și Laurean Jivan formează un tandem cu pondere în spectacol, făcînd din duo Venticelli — cei doi colportori de zvonuri și birfe, furnizori remunerați de informații — un eșantion eficient al ambiantei epocii, a ceea ce s-ar putea numi opinia publică din capitala habsburgică. Conștienți de locul lor în spectacol, fără „ieșiri“ nici într-o direcție nici în alta, bine încadrați ansamblului ni s-au părut Marcel Popa (Strack), Marcel Segărceanu (Orsini—Rosemberg), George Voinesc (van Swieten), Ileana Iurciuc (Caterina Cavalieri) Mariana Vasile (Tereza Salieri). Păstrăm unele rezerve asupra felului în care a fost „văzut“ împăratul Iosif al II-lea, nu raportîndu-l neapărat la modelul istoric, ci chiar în echilibrul spectacolului s-ar cuveni credem să capete mai multă pondere, mai multă maturitate. Distribuindu-l pe Emil Sauciuc, regizorul a optat pare-se pentru un tinerel cu morgă dar cu autoritate mai puțin convingătoare, ceea ce scade din importanța unor momente-cheie ale spectacolului.

Dumitru CHIRILA

VI 86

DESCHIDEREA NOII STAGIUNI TEATRALE

Scenă din spectacolul „Amadeus“ de Peter Shaffer, regia: Alexandru Darie, scenografia: Maria Miu, în rolurile principale: Cristian Sofron, Ion Miinea, Cristina Schiopu.

În deschiderea stagiunii 1986/1987 — O săptămână teatrală:

— luni, 8 septembrie, ora 19, Amadeus;

— marți, 9 septembrie, ora 19, Amadeus (ab. B);

— miercuri, 10 septembrie și joi, 11 septembrie, orele 17 și 19,30, Poveste din Hollywood — comedie de Neil Simon — Teatrul Național „I. L. Caragiale“ din București;

— vineri, 12 septembrie, ora 19, Simple coincidențe de Paul Everac (Teatrul de Nord Satu Mare);

— sâmbătă, 13 septem-

bric, ora 19, Floare de cactus — comedie de Barrillet Gredy (Teatrul de Stat Oradea);

— duminică, 14 septembrie, ora 18, Noi bărbații de Méhes György (secția maghiară);

— marți, 16 septembrie, ora 19, Ionești de Platon Pardău — premieră (ab. A).

Biletele s-au pus în vânzare la casa de bilete a teatrului — deschisă zilnic între orele 10—13 și 17—19,30. Pentru spectacolele teatrului din Oradea sînt valabile toate seriile de abonamente.

Mozart a fost la Satu Mare...

Urmăream fascinat spectacolul, eucerit de frumusețile textului, de jocul actorilor și, mai ales, de inteligența regizorului care reconstitua, prin superbe metafore dramatice, atmosfera curții vieneze din sec. al 18-lea. Dar, mai presus de toate, eram impresionat de marea personalitate a lui Mozart care trona asupra timpului și spațiului asemenea unui soare strălucitor.

Știam, procesul de elaborare al acestui spectacol a fost îndelungat, dificil. Colectivul artistic al Teatrului de Stat din Oradea a muncit însă cu sîrg și înaltă responsabilitate, avînd în final satisfacția unui spectacol de referință.

Era o seară de sîmbătă, teatrul din Oradea se afla în turneu la Satu Mare. În sala de spectacol se aflau mulți elevi și asta mă bucura. Sala însă nu era plină, deși știam că organizatorii s-au trudit, au alergat, făcînd publicitate acestui spectacol încîntător. N-a fost multă lume nici înainte cu o seară, spre regretul actorilor, al tuturor celor care au realizat spectacolul „Amadeus și Sallieri”. N-a fost multă lume, deși cei prezenți am putut asista fascinați la geneza „Nunții lui Figaro”, a „Răpirii din Serai”, deși pe scenă trăia Mozart și muzica lui genială. N-a fost lume multă, deși Mozart era la Satu Mare!

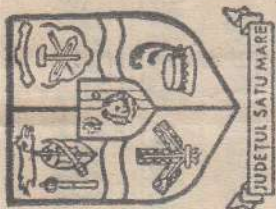
La lăsarea cortinei, aplauze frenetice, îndelungate i-au răsplătit pe actori pentru evoluțiile lor încîntătoare. De pe scenă, cu vocea marcată de emoție, scriitorul Mircea Bradu, directorul teatrului orădean, s-a adresat publicului:

— Vă pare rău că ați venit la acest spectacol?

— Nu, au răspuns școlărește, în cor, cei vreo trei sute de spectatori aflați în sală.

Ce păcat, mi-am zis, că la spectacol n-a venit un public mai numeros! Doar pe scenă s-a aflat Mozart! ...

V. D. R.

JUDEȚUL SATU MARE

ROMÂNIA

SĂTMĂREANĂ

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SATU MARE AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

4 pagini — 50 bani

Miercuri 29 octombrie 1986

Anul XIX (XXIII) Nr. 5257 (6526)

Anul XLII

Nr. 12437

VINERI

13

martie

1987

4 pagini — 50 bani

O nouă întâlnire cu memorabilele personaje ale spectacolului „Amadeus” (regia: Alex. Darie, scenografia: Maria Miu). Spectacolul apreciat ca „unul dintre cele mai importante ale anului teatral 1986” (Dinu Kivu — Contemporanul), prilejuiește importante creații artistice apreciaților actori ai colectivului orădean: Ion Măinea, Cristina Șchiopu, Cristian Șofron ș.a.

4.- bukharest, 25 nojabrja. adzherpres.
rumynskie teatral'nye prem'ery
teatry gorodov rumynii postavili vtoruju ili tret'ju prem'-
eru s nachala osennogo sezona (v seredine sentjabrja).

v bukharestskom malom teatre rezhisser dragosh galgociu postavil v prem'ere p'esu sovetского pisatelja ehduarda radzinskogo +priyatnaja zhenqina s cvetkom i oknami na sever+, roli ispolnjajut tri iz zvezd rumynskojj sceny i ehkrana: valerija sechu, dan kondurake i mitikeh popesku. drugojj bukharestskijj teatr +ll.ss. bulandra+ vnov' stavit v postanovke al. tochilesku istoricheskuju p'esu +ja, mircha vovoda+ dana tehrkileh (v glavnoj roli viktor rebendzhuk). p'esa posvjagena 600-letiju vstuplenija na tron rumynskogo knjazhestva gospodarja mirchi starogo.

v gosudarstvennom teatre v oradja s bol'shim uspekhom idet p'esa anglijskogo pisatelja p. shaffera +amadeus+ v postanovke aleksandru darie. 7 let spustja posle pervojj prem'ery v londone, ehtu ee vtoruju postanovku v rumynii - posle ee predstavlenija v bukharestskom teatre dzhulesht', rezhisser dinu chernesku - teatral'nye kritiki ocenivajut kak khudozhestvennoe sobytie sezona. v roli mocarta - molodojj akter kristian shofran, a sal'eri - ion myjnjja.

v kraj ovskom nacional'nom teatre idet prem'era v novojj rumynskojj postanovke +pigmel'o+ (b. shou) - rezhisser-postanovqik vasile buz. v glavnoj roli dva aktera: tudor george sleduet.+

25/11 (4 - rumynskie teatral'nye ..., chast' 2-jaja)
i vasile dogaru. v vengerskojj sekcii gosudarstvennogo teatra v satu mare sostojalas' prem'era dramy titanik-val's+ tudora mushatesku (1903-1970) v postanovke p. miklosha, v roljakh kzintos jjozef, bikor ildiko i papp eva. v timishoarskom gosudarstvennom teatre idet prem'era komedii +gospodin lionida licom k licu s reakcieej + klassika rumynskojj dramaturgii i.l. karadzhal (1852-1912). rezhisser spektaklja - ildiko zharksek-zamfiresku. v glavnykh roljakh - iosif zhokun i matias peldzher.

sredi drugikh prem'er teatrov rumynii: +lanadrija+ bernardo dovizi de bibiene v arade, rezhisser viktor ioan frunzeh, s akterami larisojj stase mureshan i ionom petrake, +priključenje arkhiva+ teodora mehnesku v brehile, rezhissura konstantina kodresku, kotoryjj ispolnjaet i glavnuju rol' tchk zpt +ne ubivajte zelenykh loshadejj+ radu eftimovicha, rezhisser kharri ehliad, v roljakh dimitru palade i raluka zamfiresku. konec.+++

6. - bucarest, agerpres. 25/11/1986

premieres theatreales roumaines

Les theatres de roumanie ont mis en scene la deuxieme ou la troisieme premiere depuis le debut de la saison artistique d'automne (milieu du septembre).

a "teatrul mic" de bucarest, dragos galgotiu a mis en scene la piece de l'ecrivain sovietique eduard radzinski intitulee "une femme jolie, avec une fleur et les fenetres au nord" ou jouent trois vedettes de la scene et de l'ecran roumain: valeria seciu, dan condurache et mitica popescu. un autre theatre bucarestois, "l.s. bulandra" reprend, dans la version scenique de al. tocilescu, la piece historique "moi, mircea voivode" de dan tarchila (avec victor rebengiuc), apportant ainsi une contribution specifique a la commemoration de 600 ans depuis l'avenement de mircea l'ancien au trone du pays roumain.

au theatre d'etat d'oradea est jouee avec grand succes la piece de l'ecrivain anglais peter shaffer, "amadeus" - la mise en scene est signee par alexandru darie et la scenographie par maria miu. 7 ans apres la premiere mondiale (a londres), cette deuxieme mise en scene roumaine - apres celle du theatre giulesti de bucarest - realisee par dinu cernescu - est appreciee par les critique de theatre comme l'evenement artistique de la saison. dans le role de mozart est distribue cristian sofron et ion minea interprete le role de salieri.

au theatre national de craiova a ete presentee une nouvelle version roumaine de "pygmalion" (bernard shaw) dont la mise en scene appartient a mihai manolescu et la scenographie, a vasile buz. le role principale a une double distribution: tudor gheorghe suivra. -!

premieres theatrales ... 2.

et vasile dogaru. a la section magyare du theatre d'etat de satu mare a eu lieu la premiere du drame ''titanic-valse'' de tudos musatescu (1903-1970) - mise en scene paraszka miklos et scenographie - maria gheorghide, avec czintos jozsef, bokor ildiko et papp eva dans les roles principaux et au theatre allemand d'etat de timisoara - la premiere de la comedie ''monsieur leodida et la reaction'' du classique de la dramaturgie roumaine i.l. caragiale (1852-1912). la mise en scene du spectacle de timisoara appartient a ildiko jarcsek-zamfirescu et la scenographie, a traian zamfirescu. les roles principaux sont interpretes par joesef jochum et mathias pelger (role travesti).

parmi les recentes premieres des theatres de roumanie il faut mentionner aussi: ''caladria'' de bernardo dovizi da bibbiena, a arad mis en scene par victor ioan frunza (scenographie - doru pacuraru) avec les acteurs larisa stase muresan et ion petrache, et le groupe de ballet alter ego (choregraphie - anca ardelean)., ''l'aventure d'une archive'' de theodor manescu au theatre maria filotti de braila, dont la mise en scene est signee par constantin codrescu qui interprete aussi le role principal et la scenographie, par lavinia dima., ''ne tuez pas les chevaux verts'' par radu eftimovici (mise en scene - harry eliad et scenographie - nadina scribu) avec dumitru palade et raluca zamfirescu.

fin. -!!!

romanian theatrical premieres

the theatres in romania's towns are now at their second or third premiere of the autumn season (which started in mid-september).

at the !mic! theatre in bucharest director dragos galgotiu stage-managed soviet playwright eduard radzinski's !a nice woman with a flower and the windows overlooking the north!, an all-country premiere whose cast boasts three stars of the romanian stage and screen: valeria seciu, dan condurache and mitica popescu. !l.s. bulandra!, another bucharest theatre company, perform al. tocilescu's stage version of !i, mircea the voivode!, a historical play by dan tarchila (starring victor rebenciuc), thus making its specific contribution to the nation-wide marking of 600 years since voivode mircea the old ascended the throne of walachia.

english playwright peter shaffer's !amadeus!, directed by alexandru darie and having maria miu as set designer, has been successfully performed on the stage of the state theatre in oradea. coming seven years after the international premiere of the play, this second romanian version, which follows that mounted at the !giulesti! theatre in bucharest by dinu cernescu, is seen by critics as the highlight of the season. young actor cristian sofron plays the part of mozart and ion mainea that of salieri.

the national theatre in craiova saw the premiere of a new romanian version of bernard shaw's !pygmalion!, directed by mihai manolescu and having vasile buz as its set designer. two actors - tudor gheorghe and vasile dogaru - are casted in the leading part. the magyar-language section of the state theatre in satu mare presents for the first time the drama !titanic-vals! /titanic-waltz/ by tudor musatescu (1903-1970), with paraszka miklos as director and maria gheorghide as set designer and with czintos jozsef, bokor ildiko and papp eva in the leading parts. the german-language state theatre in timisoara gave the first performance of the comedy !conul Leonida fata cu reactiunea! /master Leonida faces reaction/ by classic romanian playwright ion luca caragiale (1852-1912). the performance in timisoara is stage-managed by ildiko jarcsek-zamfirescu and its set design is signed by traian zamfirescu. the leading roles are played by josef jochum and mathias pelger (in disguise).

noteworthy among the latest premieres of romania's theatres are: !calandria! by bernardo dovizi da bibbiena in arad (director victor frunza, set design doru pacurar and starring Larisa stase muresan, ion petrache and the !alter ego! ballet ensemble - with anca ardelean as choreographer), !aventura unei arhive! /adventures at the archives/ by tudor manescu at the !maria filotti! theatre in braila (director constantin codrescu, who also plays the leading part, and set design by Lavinia dima), !nu ucideti caii verzi! /do not kill green horses/ by radu eftimovici (director harry eliad, set design nadia scriba and starring dumitru palade and raluca zamfirescu).

end item.!!!